

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy baszós petit sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a főtáblán
Hirdetéseik alkuszert a kiadó
Helyéig minden külön beki-
rással 30 kr.
Hirdetést vagy felajánlást magában
foglalt újdonság sora 50 krajcár.
„Nyitár” ben megjelenő közle-
mény minden petit sora 30 kr.
Hirdetéseik felvételnek a kiadó
Hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHNER
MAN H. Könyv. Irodájában is.
Név nélkül vagy bármilyen titkú
beküldött levelek nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adatok.

ajándék.
osztrákértékben.
ogva egy étel-garnitu-
egész Európára nézve
ezüsthől; örökké és
nt a 13 karatos ezüst,
állított posta-dobozba
szálai kézből, beforszasz-
evőkánálból, koroná-
egy darabból és
al koronával, asztali
bb gravírozásokkal;
erre vásárolva, 4 frt
minden világ részbe
postai utánvételrel,
leges beküldése mel-
tok intézendők B.
ore Augerstrassé,

mény.
város ménesbei
a, a jövő 1888-ik
az egy ezer ötszáz
i zab vétele ren-
nyiség kisebb, de
sa mennyiségben
oly feltétel mel-
gy harmad rész
november hóban
k évi január hó
február hó 15-én
tára által fizettet-
t év folyamán be-
lakozni kívánók
nek, hogy zárt
pénzzel és zab-
nak Rab László
folyó 1887. évi
delutáni 5 órá-
beadhatják.
ptember 23.

osi tanács.
UNTETÉS
ZEREN-
HERVAR
tértem 1879
levéllel
ben.

Jegyzők áldomása.

Már nem is lesz komoly dolog ma-
holnap, ha az ország minden részéből tá-
nácskozásra gyűlik össze valamelyik tár-
sadmái osztály. Kérdenek neveltségek
lenni az ugynevezett kongresszusok.
Már előbb is meglehetősen lejték a
hitélet az országos gyűléseknek holmi
fontoskodó svihákok, de az országos ki-
állítás alatt aztán tetőpontját érte el e
szédelgés. Ekkor már hivatalosan
csinálták a svindlit a különféle kongressz-
usokkal. Nem az volt a cél, hogy egy
komoly gyűlést komolyan tanácskozzék
valamiről, hanem az, hogy mindig újabb
köröket vonjanak be, a kiállítás látoga-
tásába.
Végre is, a cél nem mondható rossz-
nak, de azért tény, hogy ez is segítette
lejárni a magyar kongresszusok hitélet,
mely meg van támadva régen és jogosul-
tan. Furcsa komédiák azok a mi kongressz-
usaink nagybárára és jobb volna mindjárt
azon kezdeni, a min végezni szoktuk —
a banketten.
Jobb lett volna azon kezdeni a ma-
gyar községi jegyzők kongresszusa-
t, mely most folyt le Budapesien.
Azt hisszük, ha valamely karnak,
egy községi jegyzők karának sok a ta-
nácskoznia valója.
Mert ha az országnak közigazgatási
bujairól és nyomorúságairól beszélünk, a
legáltalánosabb alaphibákat ott kell ke-
resni a községi jegyzők irodáiban.
Hanem utólagosan ki kell állitanunk
a bizonyítványt, hogy az oda elment
jegyzők az utiköltséget haszontalanul dob-
ták ki.
Más kongresszusokon legalább a tárgy-
sorozatokon szokott lenni néhány pont,
mely mögött komoly dolgot sejtethet az em-
ber. A községi jegyzők budapesti kon-
gresszusa azoknak, kik a programját
ismerték, — már eleve sem ígért sem-
mit.
Összejöttek a jegyzők harmincz-
egy vármegyéből az ország fővárosába és
töltötték ott egy pár jó napot. Ha ez
volt a cél, ezt elérték bizonyosan. Buda-
pesten jól lehet mulatni, ha az embernek
pénze van. Pedig a községi jegyzőknek,
rendszerint bőven van a pénzük. Na-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

„Olympusi verseny.”
Jókai Mór hason című allegorikai játé-
kot irt a nemzeti színház holnap 50
éves jubileumára. Ennek egy részlete, mely
a színművészet utóiról szól, így hangzik:
Előttük nem volt iskola.
Nem láttak jobbat, maguknál kellőbbet,
De sőt el kellett irtani magukból
A nyelvérzékkel, nemzet szellemével
Meg nem ferő avult szokásokat:
Az érzélgős negyelt, siránkozását,
Felhőverő alpáthoszt, tulozást,
A vándor ponyvasátrakban divott
Felszeg szenvedő átérzéseket.
S helyettük ujként megteremtteni
Az ősgazból, nemzet jellegéből
Eredt modort, mozgást, szavalatott,
Melyben a nép önképmására ismert:
S a tűz tüzet szül; szellem szellemet költ.
Eljött a költő és új régiókat
Nyitott a honi művészet előtt.
Életre hívta nagy történetünk
Erőteltjes dicső alakjait,
Kikbe a művész önlángját lehelté.
Mint két felisten a ki egybe forrt,
Teremtővé lett költő és művész
Aztán leszálltak együtt, delibábs
Puszták, szálmás kunyhók lakóijoz,
Uzszeli csárdák, vidám lakozásák
Zájában a népeletet tanulva:
Ez a nemzet kicsiny története!
Meltó az ismerésre! Törzsoikneknek
Ez a virága, lombja, és gyümölcse!
S nem a multának hízelvek ha mondom

gyobb részük nem annyira a község ér-
dekében dolgozik, mint — mellékjövede-
lemért.
No de ez csakugyan nem tartozik a
jegyzők kongresszusának tárgysorozatába.
E miatt már a vidéki közsőségek kel-
lene inkább országos gyűlést tartani, —
hogy miképpen védelmezze meg magát, a
jegyzők önkénykedése és zsarolása
ellen.
Maguknak a jegyzőknek azonban szin-
tén volna mit tárgyalni, ha már nagy
képpel összejönnek országos tanácsba. —
Hogy a jegyzők egylete hány forintot vett
be és mennyit adott ki, ezt és a többi
adminisztratív egyesületi dolgot el lehet
végezni kongresszus nélkül, sokkal ol-
csóbban. Ezért nem érdemes a jegyzőket
napokra elvonni a teendőiktől, melyek-
kel ugy is restanciában vannak igen
sokan.
El lehetne várni, hogy ha a községi
jegyzők országos gyűlést tartanak, hát
legalább egy-egy részletéhez szóljanak hozzá
a szakmájukba vágó közigazgatásnak és
mondják meg, minő tapasztalásaik vannak
a községek gyakorlati életében.
E kötelességének a jegyzői kongressz-
us mindössze annyiban felelt meg, a
mennyiben egy szónoklatban elmondott
adavetöleg, hogy az új községi tör-
vény távolról sem felel meg a hoz-
záköltött várakozásoknak és nagyon sok ki-
fogás van ellene már is a gyakorlat ta-
nulmányainak alapján.
Ime, ez az a dolog, a mivel foglal-
koznia kellene a községi jegyzők kongressz-
usának komolyan, behatóan. Ezt kellene
tárgyalniok a jegyző uraknak részletesen,
minden legkisebb tapasztalásra szült vetve.
Erről a törvényről kellene megmondaniok
a véleményüket őszintén, férfisan. Konsta-
tálniok kellene legsajátabb tapasztalásaik
nyomán a kortes célzatokkal készült tör-
vénynek minden fogyatkozásait, melyek
miatt jó közigazgatást még ügyes, szak-
avatott és becsületes jegyzőkkel sem lehet
csinálni.
Tovább nem mehetnek a jegyzők, azt
jól tudjuk. A kartársakat nem feketíthetik
be. Azokat a kartársakat, kiknek a leg-
jobb törvény is csak arra való, hogy ki-
járszák és hogy visszaéljenek vele.
Sokan vannak ilyenek a jegyzői kar-

A magyar pusztá hódította meg Pannoniánkiker fővárosát.

A nemzeti színház legelső személyzete
egyformán erős volt a komolyabb és közép-
fajú drámában, valamint a vígjátékban. Kan-
torné hiányát nagyon megérezte ugyan a tra-
gédia, de Lendvay, Bartha, Egressy, Fán-
csy, Lendvayné és mások a Laborfalvi Róza (Jó-
kainé) segítségével is sikeresen művelhették a
magasabb és komolyabb műfajokat. Mig Kan-
torné játékaiban a tartalom és forma szépsége
egyformán érvényesült, a szenvedély, erő, mel-
tóság, nőiség összhangzásban állott. Labor-
falvi Róza már leginkább szavalatának pom-
pájával, az ábrázolás külső méltóságával, for-
mai szabályosságával tűnt ki; de ott voltak a
többi jelesek, a kiknek nagy lelke életet ö-
tött a tragikai előadásokba. Később már csak-
nem egészen az Egressy Gábor vállain nyu-
godott az egész tragédia; mert Szigeti József
és Feleki Miklós, a kik különben elejétől fogva
tehetséges színészeknek bizonyultak, a tra-
gédiában csak közepes sikert arathattak s
mind a kettőn a vígjátékban emelkedtek mű-
vészi magaslatra. Szigeti Józsefben megvolt a
mely telfogás, a hév, a bensőség, a drámai
jellemek ábrázolására is, de játékaiban hiány-
zott a kellő emelkedettség, a formai tökéle-
tesség s igen hamar nehezkesé is vált s ezért
leginkább a kedélyes apakban a nyársolgá-
rokban, beourgeoisokban fejtette ki gazdag
lelkének egész erejét. Felekinek a drámai
előadása pedig egészen szonokissá vált. Az
ó drámai szereplésével hanyatlott alá a ma-
gasabb műfajok művelése. Csak rövid ideig
emelkedett meg föl Tóth József alakításai által

ban. És éppen azért annál körültekintőbb-
nek kellene lenni a törvényben, annál na-
gyobb figyelmet kellene fordítani arra, hogy
a községi jegyzőkre nézve irányadó tör-
vény általalkításuk az, aminek hazudták,
a tisztá önkormányzat megbízható eszkö-
zvévé.
Nem csak a magyar nép érdeke ez,
de a községi jegyzők is. Egy becsületes
intentionú törvény keretében lehet csak
megoldaniok nekik is a feladataikat és
csak így emelkedhetik a tekintélyük, mely-
ben most nem dussálnak valami nagyon.
A laza kortes törvény sok kibuvót enged,
a tulkapó községi jegyzőknek és ezek az-
tán aláássák az egész kar tekintélyét, nép-
szerűtlenné teszik az egész kart, melyet
sok helyütt ellenségeknek tekint a nép,
holott éppen az lenne hivatásuk a jegy-
zőknek, hogy barátai, tanácsadói, meghit-
teli legyenek a községek lakosságának.
Minderről azonban nem volt szó a
jegyzők kongresszusán. Összejöttek nagy
áldomásra és felköszöntötték egymást cifra
hymnuszokban.
Már ez így szokás nálunk.
= Ő Felsége a kiraly s a közös minisz-
terek Budapesien időznek. Gr. Taaffe, az osz-
trak miniszterelnök, ma váratik. A monarchia
súlypontja ezuttal igazán Budapesien van, a
hol a közös budget feletti miniszteri értekez-
letek kezdetüket vették. Gr. Kálnoky külügy-
miniszter is itt tett jelentést ő Felségének
Bismarck herczeggel való találkozásáról.
= Ko elnök. A korelnök ezuttal a fő-
rendiházban valószínűleg gr. Zichy Ferencz
lesz, mert a nála korosabb tagok, mint gr.
Banffy Miklós, id. Szögyény-Marich László s
b. Vay Miklós, alig lesznek jelen a főrendiház
első ülésében. Az országbíró b. Sennyey Pál,
a fővárosban van már és lényegesen javult
egészségnek örvend — A képviselőházban a
korelnök ismét Boer Antal lesz. A trónbeszéd
meghallgatása után a két ház tagjai azonnali
ülésre gyűlnek össze s a trónbeszéd felolvasta-
tik előbb a képviselőházban, azután átküldetik
hasonló felolvasás végett a főrendekhez. A
képviseelőház az alakulási teendőket csak más-
nap kezdi meg, a főrendeknél a kir. leirat,
melylyel a ház elnöke s két alelnöke kinevez-
tetik, már ez alkalommal fog kihirdettetni.
= Budapest megerősítésének terve.
mint hírlík, illetékes helyeken ismét felmerült.
Nem lehetetlen, hogy erre vonatkozólag a
delegációk legközelebbi ülészakában előter-
jesztés tételik. A mi a költségeket illeti, mi
egyelőre 15 milliót hallottunk említeni.
= A francia-n met határszélen véres
jelenet folyt le, mely mint most világosan ki

és aztán e nagy művész kora halálával végkép megszűnt

A mi ezután következett, az már a szí-
nész iskola műve. Mellette még Helvey Laura,
Márkus Emilia érdemel figyelmet. — A
tragédiát és a magasabb fajú drámát azonban
Nagy Imrén és Márkus Emilián kívül legin-
kább Jászay Mari tartja fenn, ki az utóbbi
időki a legszebb fejlődés útján volt és mint
Antigone, Hermione, Imogen általános elismer-
ésben és a legkedvezőbb kritikái méltatásban
részesült, de aztán, a nemzeti színházal meg-
honosult dekorációs irányával maga is egész
a cizfalkodásba, a tartalom elhanyagolásával
a kosztümizálás örvényébe sodródott.
Megyery és Szentpétery elhunytával a
a vígjáték is elvesztette régi fényét. A jellem-
vígjátéki alakok helyébe a cselszövényes vig-
játék alakjai léptek László Józseffel, ki a leg-
ügyesebb, legrokonszenvesebb bonvivant színész
volt.
Mikor a László József helyét Szerdahelyi
Kálmán foglalta el, akkor már megkezdő
dött a francia társadalmi drámák, vígjátékok
művelése.
Ennek az iránynak már Prielle Kornelia,
Felekiné, Szathmáryné, Szigeti József, Szerda-
helyi Kálmán, Feleki voltak a hősei, és nap-
jainkban Helvey Laura, Márkus Emilia, Nádai,
Ujházi, Bercsányi, Vizvári, Szerdahelyi Kál-
mánon kívül az irány hősei, epigonjai, kisebb-
nagyobb szerepcserével együtt működnek a
mai nemzeti színházban, amelynek már nem
kellene anyagi gondokkal küzödni, hogy meg-
elhessen, mégis minden magasabb czél nélkül
vásári munkát végezett művészeivel.
A nemzeti színház művészi életének hul-
lámzásában még egy nagy művészzel találkoztunk,
ki meteoroként jött és tűnt el ismét, mint

tünk, sajnos félreértés következménye volt. A
német erdőőrök azon hiszemben, hogy vador-
zókkal van dolguk, lelőttek egy hajót s meg-
sebesítettek egy hadnagyot. Ez mindenesetre
igen sajnos dolog, de hogy politikai ügygyé
kellene felfújni, az éppen nem mulhatlanul
szükséges. Német részről bizonyára készek
lesznek megadni minden égtételt, melyet ily
esetekben egyáltalán kívánhatni. A vizsgálat
már megindult s nagyon óhajtandó, hogy ered-
ményt a francziák kellő figyelemmel várják
be s oda hassanak, hogy a határszéli lakosság
izgatottsága mesterséges agitációkkal ne fokoz-
tassék, különben olyan állapotok következhet-
nek be, melyek egyenesen veszélyeztetni fogják
a közbékét.
= A bolgár ügy. A porta új diplomá-
ciai akciót indított a bolgár ügyben s azt
ajánlja hogy három havi időre valami kor-
mánybiztos küldessék Bulgáriába, ki ott ren-
det csináljon. Az a hír, hogy e tervet — Tö-
rökországgal együtt — négy nagyhatalom már
elfogadta, korainak látszik ugyan, de nem
éppen valószínűtlen. A másik három kabinet
— a római, bécsi és londoni — azonban alig-
hanem éppen oly álláspontot fog e javaslat
irányában is elfoglalni, mint az Ernrot ügyben
történt.

Koszorút Deáknak?

(Karczólat.)
Koszorút Deáknak? municipiumok
Hivassanak mind meg?
Daloljon felőle az akademikus
Poéta kin-rimet?
Nem lesz abból semmi! Tisza nem engedi,
Nagy volt Deák vétké:
Ő mondta először, hogy a hatalomért
Él-hal Tisza lelke!
Köszmerte Tiszát, által-látott rajta,
Ő, az igazságos!
És hogy fűnepeljen tekintetesurat
A nagy emeltóságos!
Beh rossz egy szokás ily szobor-leleplezés!
Rászokik a nemzet!
Félek — véli Tisza — hogy még éle-
temben
Bizony — leleplez nek!
Minek is éltek e honban nagy emberek?
Fittyt a neveknek!
Utoljára még megkívánják a multból
S engem — sutba löknek!
g. b.

Tóth József egy évtizeddel előbb: Halmi Fe-
renczcel, ki a bonvivantok sorában László
Józsefre és Szerdahelyi Kálmánra következett,
inkább az elsőre, mint az utóbbira emlékez-
tetve könnyed eleven játékaival derült, mosolygó
lelkével; könnyű játéka, páratlan gyorsaságu
és mégis tisztán érthető beszéde az előadó
művészet mintája volt, minden ízében termé-
szetes egyszerű és mégis izról-izre művészi,
az a mosolygó derű is, mely ábrázolását be-
vonta s olyan tetszetőssé varázsolta, mely lé-
leknek mint valamely tenetesenemk volt a
fölszine, mely alatt mérhetetlen mélységű ér-
zelmek, indulatok tanyáztak, megcsillanva neha
a fölszin sima tükreán. Tóth József a nagy bécsi
drámai színészek, a Löwék Dawisonok tanít-
ványa volt. Halmi pedig a francia Delaunayné.
Halmi volt a legfranciaasabb magyar szín-
művész.
A népszínház alapítása előtt nevezetes
szerepe volt a nemzeti színházban az operán,
operetten kívül a dalos és tánczos népszimü-
mek is, mely nagyon sokáig nem csak a köz-
sőség érdeklődését, hanem a szereplő színé-
szek ambícióját is egészen magáesen von-
ta — a többi műfajok és a színművészet
kárára.
A könnyű siker, a bőséges taps, mely csak
egy omlott a dalok és tánczok fejében a drá-
mai szereplőkre is, elvakította a színészeket
és elszoktatta őket a nehezebb munkától.
De a népszimü és az operette végre
is elment a maga díszes hajlékába s a dráma
a régi csarnokban maradt, hol már csak az
operával kellett egy ideig osztozkodnia. Aztán
az opera is kivált az anyaintézeből s a dráma
egészen egyedül maradt.

Nehány szó daleyletünkről. *)

(Levél a f. szerkesztőhöz.)

Az általános köznevelődésnek és egy város szellemi előrelépésének elvitáztatlanul egyik leghatalmasabb rugója a egyszerszind fokmérője a dalkörök által magasabb szempontból foganatosított dal-művelés; az ily mederben kultivált dal-műkedvelés, mely számot ad alkalmas idegen vagy országos közönség előtt is ténykedéséről, az egylet és az azt körülvevő városi közönség számára kétségbevonhatatlan szellemi és erkölcsi elismerést biztosít. Ilyen elismerések között aratta sikereit számos ízben városi daleyletünk több országos versenyeken, ezen győzelmeik sugárainak melegegett annyiszor városunk és az egyletet pártoló közönsége.

Még is az utóbbi időben a dalárdának az egylet fennállására czelző törekvései az intéző körök előreményél szűkebbé válnak, méltányos kérelme, ha nem egyenes elutasítással, de semmi esetre sem igazolható közönséggel találkozott.

Jelen év tavaszán általános mozgalom indult meg a közönség körében a dalárdára nézve egy mulhatatlanul szükséges, általános ismert, innét elköltözött tehetséges tag megnyerésére; az egylet kérelme hangzatosabban is lett illető helyen, az egylet jelölt érdekében, egy kisebb rendű állomás betöltése tárgyában, — megjegyzendő, financiaiális támogatás nem kérelmezett — dacára ennek, az udvarias igéretre, a várt eredmény helyett pusztá szavak maradtak „a helyi viszonyok” és az „opportunitás” bő köpenye reddő közt egészen elpárologtak, — kámferrá változtak.

Az ily kevés tapintatra valló eljárás minden esetre benitólóg hat az egylet működésére, a daleyletnek kötelezettségei vannak a pártoló közönséggel szemben, azt nem róhatja le, a hozzá fűzött várakozásokat nem tudja beváltani a nélkül, hogy ne kockáztatná eddig kivívott sikereit és jó hírét.

A köteles daleytek megtartását szorgalmazza az érdekelt közönség, sőt joggal is követelheti, de az ily mékint állását nem ismerve, az egylet önhibájában kívül hanyagsággal s pontatlansággal vádolhatik.

Pedig ha valaha, egy most kedvező lett volna az alkalom a daleylet e méltányos és jogosult kérelme megadására, most mikor üresedett állomások vannak és lesznek a városnál, hogy pedig ott munkaképes és képzett egyének feleslegesek lennének, vagy hogy pláne bővíben volnának: azt még a legelőgultabb városi tisztviselő sem fogja komolyan állítani.

Nem elnézést vagy protekciót kért egyletünk az intéző köröktől, csupán csak igazságot és egy kevés ügybuzalmat egy munkabíró, tehetséges egyének, egy szerény állomást, mint a köznevelődés jól felfogott érdekében joggal meg is várhatunk volna.

Komoly represszákat természetesen nem alkalmaz az egylet, sőt az elmergesedett ügy további és bővebb tárgyalását is tartózkodni fog, ellenben szeretem hinni, hogy a nagyságos kir. tanácsos polgármester ur és az intéző körök tapintatos és körültekintő eljárása által oda fognak hatni hogy a daleylet továbbra is fényt és hírnevet árásson Debreczen városára.

Debreczen, szept. 27-án

Egy daleyleti vm t.

*) Tetszükében késett.

Szerk.

HELYI HIREK.

* V. rosi közgyűlés. Az 1887. évi szeptember hó 29-én — Csütörtök — délelőtt 9 órakor, a városháza nagytermében tartandó rendes bizottsági közgyűlés tárgysorozata: 1. Polgármesteri jelentés. 2. Miniszteri rendelet, mely szerint a felterjesztett vám-tarifia némi pótlással helyben hagyatik. 3. Ugyanaz: mely mellett az egyesített posta és távúrá igazgatóságok hatáskörére vonatkozó utasítás tudomásul vétel végett megküldetett. 4. Az Andrási-Szilágyi-féle intézet gondnokának választása. 5. Tanácsi előterjesztés a sámsóni ref. egyháznak 620 frt segélyt kérő folyamodására. 6. Ugyanaz: a Fröbel gyermekkert részére 600 frt segély utalványozása tárgyában. 7. Ugyanaz: az ágost. hitv. egyháznak segélyezése iránt. 8. Ugyanaz: az izraelita hitközség kérvényére elemi iskolája segélyezése végett. 9. Ugyanaz: a hatvan-utcai helyi-vasutat építendő vállalat kérvénye felett, a megígért talp-fák helyett azok árának kiadása iránt. 10. Ugyanaz: Kovács János festőnek 300 frt segélyt kérő folyamodására. 11. Ugyanaz: a helybeli kereskedők testületének kérvényére a keresk. akadémia részére 1000 frt segély iránt. 12. Ugyanaz: az 1888-dik évre szerkesztett városi közöltségvetés megállapítása iránt. 13. Ugyanaz: a debreczeni-nyiregyház-hadászati út debreczeni szakaszának fentartása iránt. 14. Ugyanaz: a forgó-tökeről 1876-tól 1886 végéig vezetett s megvizsgált számadásokkal. 15. Ugyanaz: Farkas Ignác és Hatvani Károly adóvéghajtóknak a nyugdíjkezes tisztviselő közféltetésüket kerő folyamodásukra. 16. Ugyanaz: Konth József t. tanácsnoknak 3 havi szabadság időt kerő folyamodására. 17. Orvosi és baba oklevelek kihirdetése. Debreczen 1887 szeptember 25. Simonffy Imre királyi tanácsos, polgármester.

* Ha duvármegye közgyűlése. Ma d. e. 9 órakor folytatott az ösi közgyűlés. Ma is számos bizottsági tag volt jelen. Kisebfontosságú ügyek tárgyalattak. Első sorban a községek szabályrendeletei, melyeknek egy része jóváhagyatott, más része pedig — különböző okoknál fogva — visszaadott. Az egyes községek számadása — a törvényes felelőség mellett — nagy részben jóváhagyatott. B-Ujváros községnek a kántor koreszmázatási jogának árverésen kívül kivül előnyösen történt haszonbérbe adása, valamint Hadházi városnak a regále jog újabb 3 évre lett haszonbérbe adására vonatkozó határozata jóváhagyatott. Nadudvar községnek megengedtetett, hogy egy adóvéghajtói állomást rendszeresítsen. — Nadudvar község főbírájának a községhez újja alakítása s a leégett istálló felépíttetési költségeiről való számadása mindaddig nem fog elbíraltatni, míg egy korábbi vármegyei határozathoz képest az új épület szakértőleg történt átvételét igazoló okmány a számadáshoz csatolva nem lesz. — Nánás város 1886. évi gazdai számadása szerint, a város hátrányos követelése — bizonyára a behajtás körül előforduló lanya eljárás miatt — igen nagy összegre szaporodván, alispánt megbízta a közgyűlés, hogy a hátrányok behajtása végett a törvényes szabta szigorú intézkedéseket foganatosítsa. — Nagy Miklós dorogi volt polgármester által a tisztviselői fizetésének hátrányai törlesztésére felvett 5000 frt kezelésénél nagymérvű mulasztások eszleltetvén, azok teljes felderítése végett Budaházy Ödön megyei főszámvevő és Ferenczy Elek főszolgabíró küldetnek ki. Hosszabb vitát keltett H.-Dorog város regále-jogának árverés mellőzésével újabb 6 évre haszonbérbe adása tárgyában hozott községi képviselők határozata, mely ellen felelbezés adatott be. A dorogi regále jelenlegi ára 8000 frt. A szerződés 3 évre jóváhagyatik, ha azonban ezt a bérlet nem fogadná el, akkor a regále árverés útján adatik ki. A szerződés egész terjedelmében felolvastatott. A közgyűlés — a főispán elítélésével — déli 12 óra után véget ért.

* A jótékony n. egylet köréből. Városunk ezen áldásos működésű egylete a nyári szünet után tegnapelőtt, vasárnap d. u. 3 órakor tartott választmányi ülést, a városháza nagy tanácstermében. A gyűlés tárgyai közül kiemeljük a következőket. A folyamodók közül 27 szegénynek kiutalványoztatott 148 frt; egy 8 éves leányka felvételét az árvaházba. Tóth József egyleti eljárnak 10 éves hű szolgálata jutalmául s hogy magát gyógyíttathassa 12 frt adatott és fizetése, csak az ő személyéhez kötvé, 1888 januártól kezdve havonként 1 frttal fölemeltetett. Köszönettel vette tudomásul a gyűlés Csiky Lajos hittanárnak, mint négyzeti jegyzőnek, árvaházi czélnak, elhunyt neje emlékére ötven o. é. frtban tett adományát.

* J e g y z ő i v i z s g a f o g h o l n a p é s h o l n a p u t á n a v á r m e g y e t a r t a t n i. A vizsgálóbizottság tagjai: az alispán, tisztí ügyész, árvászeki elnök, főorvos, adófelügyelő stb. — A vizsgálóra csak 1 egyén jelentkezett. Holnap az írásbeli, holnapután pedig a szóbeli vizsga fog megtartatni.

* A d o h á n y c e m p e s z é s m e g a k a d á l y o z á s a. A pénzügyminiszteriumhoz érkezett jelentések szerint a vidéken most is javában foly a dohánycsempészés. A legtöbb dohánytermelő községben a feles lertészek s a kisebb termelők családtagjaikkal együtt szelbíben gyakorolják az ugynevezett iterezést és házalnak a dohánynyal; sőt vannak egyes községek, a melyekben a dohánynak tilalom-ellenes elárúsítása egészen nyilvánosan történik. Minthogy e káros csempészett teljes megűntetését a jövedék érdeke megköveteli, a pénzügyminiszter a pénzügyi közegeket a legpontosabb felügyeletre és legszigorubb eljárásra utasította. Minthogy pedig ez az intézkedés csak akkor vezethet kellő eredményre, ha a közigazgatási hatóságok is megteszik ide vonatkozó kötelességeiket, a belügyminiszter fölhívta a törvényhatóságokat, hogy közegeik a csempészett elnyomására a legnagyobb gondot fordítsák.

* M a k k t e r m é s b é r b e a d á s a. A város erdejében makktermés haszonbérbe adása tegnapi d. e. ment végbe, árverés útján. Bérlek lettek a következők: Belső és külső gut: Fleischer Miksa 6270 frt. — Savóskut: Orgován István 350 frt. — Nagy-csere: Horváth Mihály 4352 frt. — Haláp: Horváth István 812 frt. — Pacz: Bajdó Bálint 518 frt. — Nagyerdő: Schvarcz Zsiga 2005 frt. — Fancsika: Kertész János, 1006 frt. — Monostor: Stern Jakab 500 frt. Együttes bérlett ár: 21,714 forint. A kikiáltási ár volt 16,200 forint, tehát felül ígért 5514 forint.

* H o g y a n k e l l e z e t c s ö k o l n i? Az illető hölgynek kezét karján fogva emeljük az ajkhoz, kivéve azon esetet, midőn kézfogásra ő maga kézbe adja kezét. Mondani is felesleges, hogy az ajkakkal nem kell czupantani s a kéznek az ajkhoz emelése magában kimeríti a kezesök ceremóniáját. A mi magát a csókot illeti, Franciaországban a leg-

közelebbi rokonok, sőt a házaspárok sem csókolják egymást szájon, hanem a két arcon. A szájon való csókolás francia felfogás szerint undorító dolog, s ez az érzet helyes is, a mennyiben az orvosi tudomány újabb számos esetenél kiittette, hogy tudósorvadás vagy más betegség csók után plántáltatott át az illető szervezetébe.

* A k i s ü s t é s a r e g á l e. Hódmező-Vásárhely városa a belügyminisztertől feliratilag felvilágosító magyarázatot s illetve utasítást kért arra nézve, vajon regále-csonkítást képez-e az a cselekmény, ha az üst-tulajdonos kis üstjét más birtokosnak, e birtokos és családja számára más üstjén, az üst használatáért való készpénzfizetés mellett kifőzi vagy kifőzteti? A miniszter válaszában kiemeli, hogy a törvény értelmében a jobbágyoknak, de csak önmaguknak megengedtetik, hogy törkölyből, gyümölcsből, borból borseprűből s minden földi természetűnyekből, egyedül csak a gabna kivételével, ide nem értvén azon gabonamennyiséget, mely a kolompér élesztésére megkivántatik, akár saját szükségletükre, akár adóntónti kereskedésre palinkát főzhessenek; azt azonban kiemelnék szabad nem lézen. A jobbágyoknak a törvényben megengedett palinkafőzés a zselérekre is kiterjesztetett. Kétséget nem szenvedhet, hogy a törvény idézett szakasza a palinkafőzést a jobbágyoknak, de csak önmaguknak engedvén meg, azon módozatok, melyek szerint a főzés a városban eddigelő törvényt mondatik, a regálejog szempontjából törvénybe illelők, minél fogva korábbi rendeletnek s nevezetesen a f. év április 17-én 24.516. sz. a. kelt rendeletnek megváltoztatására alapot nemcsak hogy nem látók, de rendeletmet továbbra is változatlanul fentartom. Másrésztől azonban alig szenvedhet kétséget az, hogy a volt jobbágyoknak és zseléreknek a fentebb idézett törvényekben megengedett palinkafőzés nem azon körülményhez köttetett, birt-e az ill-tó palinka-kazánal vagy üsttel, hanem főleg a jobbágyi s illetve zseléleri minőséghez: ez okból tekintettel különösen az e részben ott divó regább gyakorlatra, a törvényileg biztosított italméresi regále-jog szempontjából nem esik kifogás alá az eljárás, mely szerint a palinka-kazán- vagy üst-tulajdonos üstjét más ottani birtokosnak pénzért haszonbérbe adja oly czéllal, hogy e birtokos önmaga és családja számára a bérbe vett üstön saját természetű törkölyét, gyümölcsét, borát, borseprűt, czeffjét vagy más földi természetűnyét önmaga kifőzze, avagy s kétségbevonhatatlanul saját közegei által kifőzesse. Elengedhetlenül szükséges azonban, hogy az üstbérlet azon módon történt legyen, mely a bérleti üzlet törvényes módjának megfelelő, vagyis a palinka főzés czéljából igénybe vett idegen palinka kazán vagy üst használata a nemtulajdonos részéről, egyedül a tulajdonos s illetve a birtoklós jogszerű kibérletési módjára csakis az esetben tartom elfogadhatónak, ha az ily bérleti szerződések minden tekintetben az előirt törvényes kellekek és formák szigorú betartása mellett írásba foglalva köttetnek meg.

* A l e g j o b b a d ó k u l c s! Mint-hogy nagyon sok panaszt emelnek az igazságtalan adóztatás ellen, a pénzügyminiszterium-

1870 június 6-ikáig. Ekkor a belügyminiszter Szigligeti Edét nevezte ki a nemzeti színház drámai, — Erkel Ferenczet pedig operai igazgatóvá. — Erre 1870. okt. 8-ikától kezdve az Orczy-regime következett, melyet b. Podmaniczky Frigyes deczenniuma váltott fel melynek elmúltával gr. Keglevich István állt a nemzeti színház s a m. kir. opera élére.

A kosár.

— Regény. — 17. Irta: V. Gaál Karolina.

— Talán Cornelia volt azon nő, Tóthalmi ur!?

— Ne kívánja tudni kedves Leona; bár ki volt, rég elfeledtem őt! Ama szenvedélynek, melylyel iránta lángoltam, utolsó szikrája is kialudt, de ki is kellett aludnia, mihelyt őnt megláttam Leona! Szép volt s nő külsője, de lelke gyűlöletes lett előttem; s vajon, ki nő, élet társat akar venni magának, lehet e boldog egy lelketlen lény társaságában?

— Épen azért, ha ön egy kedves nő találand, nem fájna e neki a mi bizalmas szomszédos barátságunk?... Főleg ha én mint leány fogadnám őnt termémben; s az lehetetlen!

— Már mondtam Leona urhölgy, hogy ön fogadását segít megörömi, és... egy férjet keresek ki őnt megérdemelje! Akkor szabad lesz termémbé lépnem!

— Kösözöm, monda Leona felkelve ülő helyéről, e fáradságot ne vegye ön magának szomszéd ur! Igazán megsértene, ha akárkit hozzám vezetne, hogy engem megkérjen! Nem tartok nevetésesebb tetet, mintha valakit erőltetnek, tanácsolnak, hogy kit válasszon. Részemről épen most érzem magam boldognak, még leány vagyok; s ön igen csalódik, ha azt hiszi, hogy sietek magammal főköttöt szerezni; ugy szólván még leány se voltam. Aztán, igen fájdalom, hogy ön engem olyan

tárgynak tekint, kit odaajánlás, egyszeri kérés után midjárt nőül lehet venni! S ha férjes nő lennék, rajta kívül barátot tartanék!

— Olyan duzzogó tekintetet vetett Jenőre, hogy ez kénytelen lett jó kedvre derülnie kaczagni.

— Menjünk a csolnakba, monda Leona, látja-e ön hogy a gesztenyefa alól elment a társaság!

— Igen, a bárónt felmenni láttam Hegy ural a kastélyba; a báró ur pedig a tisztelendő ural a faiskola megtekintésére sétált. Mily egyedül hagytak minket kedves Leona, már elhisi itt mindenki, hogy én önnök valódi örölvogya vagyok! Egy szigetben elég mély tó által körüvezve... Alkonyatkor, a lombos fák félhomályában, hol csak a madarak szavát hallani, s az illatos lég elkábítja a főt!

S valóban úgy nézett Leonára az ábrándos ifju, mint kinek feje kabulni kezd.

— Épen azért, mert esti homály közelg, menjünk a csolnakba, evezünk vissza. Az estebéd ideje közelg, jó apám 8 órakor szeret etkezni, dacára anyám fővárosi szokásainak! Lépjünk a csolnakba!

S megindult a partról.

— Még egy perczig Leona, ily este talán soha se lesz több, tekintse ott a mindinkább fénylő telt holdat, a szelid rokonszenv és szerelem barátját... Hallgassa ön a bennünk közt susogó szellőt, mely édes kéjt lehell forrongó ereimbe... Leona egy perczig még, engedje hogy kérdést tegyek e szép estén, hol igazán senki sem hallja szavunkat! Leona! — Sohajtá, s megragadván kis kezét, csókjaival illett: — Mondja meg nekem, tudna e engem osztatlan érzéssel szeretni, s hű maradni?!

— Tóthami ur, kérem, bocsássa kezemet! Minden perczben kikémlélhetek bennünket! — És nem felek nekem, Leona?!

— Pár év múlva, igen Jenő! — felelt mosolyogva.

— Pár év múlva? — Elrettenve s meg-

A nemzeti színház igazgatói.

Az igazgatás kezdetben Pestvármegye által meghatalmazott igazgatók által eszközöltetett. Első igazgatók Simoncsics János, Bajza József és Mátray Gábor voltak. Ez utóbbi már októberben lemondott s helyébe Horty Albert választották. Rendezők ez évben Fancsy, Megyery, Szentpétery és Szerdahelyi J. voltak. Erdei József és Hutirai Gábor lettek ügyelők-ké, a színház gazdája Fovcsák József, sugója Gillyén Sándor volt. Bajza következő év június havában lemondott igazgatói tisztéről, helyébe Szentkirályi Móriczot választották meg. Ezt az igazgatást a részvényes társaság által kinevezett választmány követte, elén Földváry Gáborral. Alelnöke gróf Ráday Gedeon volt s a karagyi állást ez évben töltötték be Erkel Ferenczel. Tiktár 1839-ben Balogh István volt, kit hivatalában a következő évben megint Szigligeti Ede váltott föl.

1842-ben kormányzó választmány veszi át a vezetés. Elén b. Orczy Györgyvel. Igazgató ismét Simoncsics János. Egyéb változást a társaságban nem tapasztaltunk. A következő évben az országos választmány veszi kezébe a színház ügyeit melynek elnöke Gyurky Pál alelnöke b. Orczy Gy. s az országos választmány dirigál 1845-ig, a mikor is „országos főigazgató” ezimen gróf Ráday Gedeon szerepel, az igazgató ez évben Bartay Ede. A következő 1846. évben az igazgatót művezető váltja fel, Fancsy Lajos személyében, ki két esztendőig tartja meg e hivalt. 1848-ban Ráday Józ mellett aligazgató minőségben is Bajza Józsefet találjuk. 1848 és 49. évben jett a nemzeti színház ügyelője Csepreghy Lajos, a színház jelenlegi tiktára. 1849-ben Erdélyi János lett az aligazgató, míg a végzetes 1850-iki év ismét csak igazgatót és művezetőt ismer. Az igazgató megint Simoncsics János, a művezető Fancsy Lajos. Így maradt az két éven át; azután a cs. kir. helytartóság által kinevezett választmány következett. Ennek tagjai b. Augusz Antal elnökelete alatt

br. Orczy György, Simoncsics János, Zlinsky J. és Vezzer. Előadójá Palugya Imre. Az igazgatói tisztet továbbra is Simoncsics, a művezetést Fancsy vitte. Ezután áll fel a dráma bíráló választmány, melynek vezetője Vahot Imre, tagjai Czuczor, Jókai, Kuti, Nagy Ignác és hat színesz. Az opera bíráló bizottság b. Prónay Gábor elnökelete alatt Mátray Gábor, Thern. K., Brayer Fer., Erkel Ferencz, Doppler Károly és Ferencz tagokból áll.

A helytartóság által kinevezett választmányba 1854-ben br. Orczy György kerül, 1806-ban pedig Festetich Ágoston, Marczibányi Lőrincz, Nyéky Mihály, br. Révay Sámion és gr. Szapáry József.

Már 1857-ben Albrecht főherczeg, mint „Magyarország főkörmányzója”, nevez ki egy bizottságot a színház vezetésére, melynek elnöke b. Augusz Antal, jegyzője gr. Cerini Alajos. A műigazgatást gróf Ráday Gedeon veszi. A dráma-bíráló bizottságban ez évben Degré, b. Kemény Zsigmondot, Tóth Lőrinczet és Úrményi Józsefet találjuk.

Két év múlva az elnöki szék üres ugyan, de a választmányi tagok sorában b. Eötvös J., gróf Károlyi György és Marczibányi Lőrincz nevei ekeskednek. 1860-ban gr. Szapáry József az elnök, 1861-ben br. Mednyánszky Béla, 1862-ben gr. Károlyi György, ki e tisztséget 1871-ig viseli.

Ez évek alatt a dráma-bíráló bizottságban Bérczy, Pompéry, Gregus, Gyulai, Jókai, Palfy Albert, Tóth Kálmán neveivel találkozunk s 1865 január havában megnyílik az országos színesziskola is, mely esztendőben fennállásának huszonötödik évét tölti be.

1862-ben Nyéky Mihály volt az intendáns. 1863-tól fogva 1869-ig. Október 9-dikéig Radnótfáy Samuel. E napon halt meg Radnótfáy, s mánap, október 10-én gr. Ráday Gedeon nevezetett ki ideiglenes intendánsá, ki is tiszte alól nemskóra felmentetvén, b. Révay Simon, b. Podmaniczky Frigyes és Zichy Antal bizattak meg az igazgatással. A két első visszalepven Zichy Antal vitte e tisztet

párok sem cső-
a két arczon. A
elfogás szerint
helyes is, a men-
jában számos
sorvadás vagy
altatott át az

egále. Hód-
gymisztertel
ázatot s illetve
on regále-cson-
ény, ha az üst-
okosnak, e bir-
mesztette anyag-
ból pénzért ha-
het-e bárkinek
mölcsöt, borát,
s földi természet-
ra más tustjen,
pénzfizetés mel-
miniszter vála-
ny értelmében a
guknak megren-
elésből, borból
ermesztmények-
kivételével, ide
seget, mely a
atik, akár sak-
kintü kereske-
zt azonban ki-
jobbágyoknak
akafőzés a zsel-
ged nem szem-
szakasza a pá-
e csak önma-
hódózatok, me-
eddigelé tör-
szempontjából
orából rende-
y április 17-én
gy megváltozó-
gy nem látok,
ozatlanul fen-
szelvenhet
oknak és zsel-
yekben meg-
körülményhez
kazannal vagy
illette zsel-
ettel különö-
gyakorlatra,
si regále-jog
ala az az el-
an- vagy üst-
okosnak pén-
ára a bérbe-
yét, gyümöl-
tét vagy mas-
tét, avagy s
ei által kifő-
ezonban, hogy
legyen, mely
jának megfe-
jából igénybe
ed használta
edül a tulaj-
erü kibérési
elfogadható-
k minden ter-
ékek és for-
ásba foglalva

es! Mint-
az igazsá-
miniszterium-

gyeszeri kérés
S ha férjes
tanék!
vetett Je-
lyre derülve

nda Leona,
bl elment a

attam Hegyi
g a tiszte-
sere sétált.
ves Leona,
önek va-
nyben elég
onyatkor, a
csak a ma-
g elkábitja

a az abrán-
kezd.
nyál közelg,
vissza. Az
akor szeret
okásainak!

y este ta-
a mindin-
okonszeny
ön a bok-
es kéjt
e... Le-
y kérdést
senki sem
á, s meg-
leté: —
osztatlan

kezemet!
ennünket!
?!
— felelt

ve s meg-

gyalag, 29-én az idegen származású és idegen
ezredbeliek szemlének. Az ellenőrzési szemlén
megjelenni nem köteleztettek azok, kik az
1887. évben tényleges szolgálatban állottak;
továbbá katonai kiképzetésben vagy fegyver-
gyakorlatban részt vettek. Ha valaki a megje-
lenni köteleztettek közül a pótszemlétől is ele-
gendő ok nélkül elmaradna, az katonai fe-
gyelmi büntetés alá fog vonatni. Debreczen,
1887. Szeptember 21-én. — A városi ta-
nác s.

* Színészet H. S z o b o s z l ó n.
Gáspár Jenő és társai sok igekezettél, de a
közönség igen csekély pártolása között játsza-
nak Szoboszlón. Mindenestre nagyobb anyagi
sikert érdemeltek volna. Különösen kiemeljük
Gáspárét, a ki „Deborah” czimszerepé-
ben kiváló drámai tehetséget mutatott be.
Igen sikerült előadás volt a „Válj un-
k e” is, melyben Gáspáré mint Cyprienne,
Gáspár, mint Des Prunelles, kitűnően játszo-
tak, folytonos derültségben tartván a közö-
séget. Igen sikerült volt a „Rang és mód”,
továbbá az „Igmándi kis pap” elő-
adása is; ez utóbbi darabokban, kivált Ujfa-
lusiné aratott igen szép sikert. Általában e-
kis, de szorgalmas társulat minden tagja oda-
adással igekezett kötelességének megfelelni s
leginkább a hűvös őszi időt lehet okolni, hogy
keves közönség látogatta őket. Az utolsó elő-
adás csütörtökön lesz, a mikor a helybeli
műkedvelő társulat több tagja fel-
lép a bucsuzó társulat javára. Sikert kívá-
nunk. r. l.

* A korai dohányzás ártalmas-
ságát meg most sem ismertek fel eléggé, pe-
dig minden emberbarát szívét csak fájdalom-
mal töltetheti el, mikor látja azokat a szeren-
csétlen gyermekeket, a kik kivált vasár- és
ünnepeken dohányozva járkálnak az utcá-
kon. A korai szivarozás és pipázás megta-
madja az idegeket, megakadályozza a szabad
fejlődést és nem ritkán okoz betegségeket.
Svájcban 18 évesnél fiatalabbelieknek
tilos a dohányzás. Kötelességük a szülőknek,
gyámoknak, tanítóknak és gazdáknak ügyelni,
hogy a korai dohányzás megakadályozzák.
Ennek keresztülvételére általánosan is számos
gyermeket menthetnének meg az elstan-
yúlástól.

* H a l á l o z á s. Mórész András elvtár-
sunkat súlyos csapás érte. Erzsike nevű 8
éves kis leánykája elhunyt. Temetése holnap
d. u. 2 órakor lesz, a magosu. 104 sz. a ház-
tól. Béke a korán elhunyt kedves gyermek
hamvaira!

* H a l á l o z á s o k. Szept. hó 18-tól
szept. hó 24-ig meghaltak városunkban: Kál-
mán Julianna 1 é. ref. belhurut, Szűcs Zsu-
szanna 60 é. ref. göröcsk, Bodnár József 68
é. r. kath. tudóbol, Kovacs Mihály 2 é. ref.
belhurut, Kopcsa János 21 é. g. kath. öngy.,
Baróti István 6 hón. ref. belhurut, Fazekas
János 49 é. ref. tüdőgümőkór, özv. Szepessi
Jánosné 64 é. ref. vízkór, Csermák Hermina
1 é. luth. belhurut, Landa Valéria 5 hón.
r. kath. verhas, Zombor Lajos 1 hón. ref.
belhurut, Asztalos Mihály, 68 é. ref. vízkór,
Boruzs István ref. halvaszultott fia, Vig József
20 é. ref. öngyilkosság, Erdélyi Mihályné 68
é. ref. verhas, Nagy János 72 é. ref. belhurut,
Kádár Balintné 46 é. ref. tüdővész, Szabó Ju-
lianna 2 és fél é. ref. belhurut, Tegze Imre
76 é. ref. agyszélhűdés, K. Jakab Eszter 17
é. ref. tüdőhurut, Schimide Mária 9 hón. ref.
belhurut, Méré Sándor 1 é. ref. verhas. Sze-
rencsy Róza 9 é. ref. vörheny, Szabó Erzsébet

Fájdalom ellen.
Hervadozó erdő alatt
Kicsiny patak busan halad,
S egy-egy sárgult levél felett
Szomorúan elkesereg.

Kicsiny patak, legyen áldott
Fáradtság utazásod:
Te tanítál meg legjobban,
Mit tegyek majd bánatomban.

A mi mást megsebez mélyen:
Vigasztalul megkísérlem,
S a mások fájdalma mellett
Az enyém tán nem lel helyet.

Szabó Sándor.
Hit nélkül megdől a történet, A természet
s orvostudomány a szülők s gyermekek közt
való viszony.

HUGO GROTIUS.
1758. Az enyémül és tiedről szóló min-
den kérdés alapját a hit teszi. CICERO.

A hangyák ellen. Végy kormot,
ezt kender olajban olvaszd fel, s ezen vegyü-
lettel kenegesd a növényt, vagy fa törzsökét,
e kenés meg ója a növényt vag fát a han-
gyától, mivel ezen állatokat az emittett ve-
gyület nehéz szagát nem szenvedhetvén, csak-
hamar elpusztul.

A hízelkedő hajladozó, vagy csalárd, vagy
ostoba.
KISFALUDY K.

Időjós virág. Nem lesz már többé
szükség meteorológiára, nem az időt jósló
hivatalos jelentésekre, mert egy Novák Józ-
sef nevű protivini komikus fölfedezte egy
exotikus növénynek azt a sajátját, hogy a
növényvilágban is megvan a maga Szentgyörgyi
Weiszja Határozottan megmondja az időnek
minden változását és pedig biztosabban, mint
a hivatalos időjósok a maga hűvössel váltakozó
meleg, különböző irányú szelek mellett e-
cendes csak itt ott zivatarral vegyes idejét.
Ez az időjós egy eddig meglehetősen ismeret-
len gyönyörűen virágzó tropikus növény, mely
a légkör változásait saját változásaival 48
órával előbb megjósolja. A növénynek ezzel a
jósló tehetségével a levelek birnak, ezek állá-
sából itelhetni meg: lesz e ső vagy sem A
fölfedező az aratás ideje alatt mindennap
kiszegesztette a protivini községében egy tá-
blára, hogy milyen időt jósol növénye s jósolt
mindenkor meglepő pontossággal be is követ-
kezett. Az igen csinos gyöngéd növény azonban
csak 18 fok Reaumur mellett marad meg és
jósolja az időt, máskülönben elvész. A fölfede-
ző most több helyen be akarja mutatni ezt a
hasznos növényt.

Atlépni a bűn egyik fokáról a másikra
lehet észrevétlenül, de végtelentül több erőlkö-
désbe kerül magát a legkisebb szándékos
gonosztevre, ha az az első, eltökélni, mint a
legrosszabbat is elkövetni, hamar egyszer a bűn
elkövetésében szerencsétlen köngyelmséget ma-
gunknak megszereztilk.

Wieland
Legyőzte már azt a bűnt, ki vele alkuba
bocsátkozott.

Dráseke.
Török átok.
Sokáig lakott egy török Bécsben, s itt
bosszankodva nézte a kalappal való köszönt-
getést, minthogy ez a török szokással nagyon
ellenkezik.

Később megharagudott valakire s annak
a következő átkot mondta:
— Felkédnek ne legyen több nyugodalma,
mint a nemet ember kalappjának
Bécsben!

Hit a nemesben a nemes jegye;
Másban ki bizik, bizik önmagában.
Kölcsey.

A k o s á r. Honnan származik ez a szó-
járás: „kosarat adni,” a mi a leánykérés
visszautasításával egyértelmű? A szójárás, mint
a nyelv legtöbb népies fordulata, az élet tel-
jéből, valódi eseményekből eredt a középkor
a francia lovagiaságnak megvoltak határozott,
jelentős szokásai elmés formulái. Ha egy imá-
dott és körülrajongott hölgy abbahelyzet-
be jutott, hogy egy kerőt visszautasítson,
nem tette nyílt kijelentéssel hanem képletes
cselekvéssel. — A lovagnak vesszőből és
virágokból fent kosarat adott, gyenge fené-
kel. Hadd töljön belé a lovag udvarolni, majd
ketté szakad akkor a kosár s neki ki kell be-
lőle ugrania. Ime a kosaradás és kapás szá-
vajárásának magyarázata. Volt ez udvarias,
lovagias szokásnak a nemeknél kisnyis durvább
módja is. A szerelmes lovagok ugyis több-
nyire csak titkon férhettek imádotjaikkhoz s
rendesen kosarakban hűzték fel őket a női
lakosztályokba. Ha a hölgy valamelyikre ráunt,
gyengébb kosárban huzatta fel s a lovag ke-
resztal bukott rajta. Inon származik a bukás
ama jelentősége is: „ezélt nem érn, pörül
járni,” a mit nemcsak a lovagok, hanem a
mai diákok, képviselőjelöltek is ismernek.
Régebb időben azonban nem csak a férfiak,
hanem a hölgyek is kaphattak kosarat. A por-
osz rajnai tartományban pedig a népnél meg-
ma is szakadt kosáron kell átújnia annak a
legénynek, ki egy leányt elhagyott.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre
Kiadó Kutasi Imre

3 nap. ref. veleszületett gyengeség, Csobán
Imre 1 hónapos református belhurut, — Szik-
szay? református halvaszultott leány, —
Gleichmann Berta 21 é., zsidó, hashártyalob,
Müller Ferencz, 24 é., zsidó, hagymáz, — Uj-
falussy József, 74 é., ref., vízkór, — Poresin
István, 2 1/2 é., ref., vízkór, — Csonka? 1 hó.,
kereszteletlen leány, veleszületett gyengeség,
— Csobay János, 1 hó., ref., veleszületett
gyengeség, — Temesváry Erzsébet, 25 é.,
ref., hashártyalob, — Bleznicz Károly, 1 1/2
é., r. kath., belhurut, — Berger Ilona, 7 hó.,
zsidó, belhurut. Elhaltak összes száma 35.
Ezek között 18 ót éven aluli gyermek van.

* I d ő j á r á s.
Európában: A depresszio (754—756)
Oroszországban, a nagy légnomás (766—768)
a kontinens nyugoti részében van. — Az
idő változó felhözöttü hűvös, helyenkint kevés
esővel.

Hazánkban: Nyugotias, mérsékelt szelek
mellett, a hőmérséklet délen kevéssel még alább
szállott, a légnomás kevéssel mindenütt na-
gyobb lett. — Az idő változó felhözöttü, na-
gyon hűvös, helyenkint gyéren, kevés esővel
delkeleten.

Kilátás a jövő időre:
Hazánkban: Keves hűvöltözés mellett, válto-
zó felhözöttü, csendesebb időt várhatni, kelet-
en itt-ott esővel.

x A polgármestertől hite-
lesítve. Gaya (Morvaország) Tekintetes ur!
Tisztelettel tudatom önnel, hogy óhajátást zli-
ves készséggel teljesitem. Varónó létemre 150
életmódot folytatván, már hosszabb idő óta
gyomrom nagyon fájt, étvágyom elveszett s
emésztési zavarok bántottak de a midőn az ön
svájci labdacsaiból egy dobozzal elfogyasz-
tottam, azóta sokkal jobban vagyok mért is
ezennel szívesen nyilatnom halás köszönetem.
Hatalmas gyógyítójerejű készítményét, min-
den hasonló bajokban szenvedőknek a legme-
legebben ajánlvá, maradok haladatos leköte-
lezettje: Prohaska Emma varrónó — Ez
aláírás valódiságát bizonyítom: Valenta pol-
gármester. (P. H.) Gaya kir. város polgár-
mesterei hivatalától, 1886 okt. 16. — Brandt
R. gyógyszerész svájci labdacsa (egy doboz
ára 70 kr.) a gyógyszerárakban kaphatók,
de megkell nézni védőjegyét, mely fehér ke-
reszt vörös mezőben, s Brandt R. névali
írását.

Hazánk s a külföld.
A király szava A Nagyvárad írja:
Hogy ő felsége, milyen véleménynyel van a
nemzetiségek s nevezetesen az oláhok magatár-
tásáról, kitűnik abból a párbeszédből is
melyre egy hunyadmegyei képviselővel folyta-
tott Déván — Hogy viselték az oláhok ma-
gukat a választásnál? — kérde a király. Az
intelligencia passzív maradt — felelt a kép-
viselő. — És a nép? — az nem tart az oláh
intelligenciával. — No, az nagyon örömdetes
— volt a király szava.

Muzsák.
— A népszínházban egyik új-
donság a másikat fogja követni. Ezek közül
énekeszében már be is van tanulva Sullivan
és Gilbertnek. „A mikádó” szerencsés szerző-
nek, egy másik műve, melynek zenéjét „A
mikádó” enál is többre tartják. E darab an-
gol czime: „Patience”, a népszínházban: „Fe-
jő leány” vagy a „Költők versenye” cím alatt
fog színre kerülni. Ezt azonban valószínűleg
megelőzi Melhac és Nerve „Nebántsó vi-
rág” című énekes vaudevilleje, mely méltó tár-
sul ígérkezik a „Niniche” és a „Lili” mellé,
melyek Hervé írói hírnevét megalapították.
Készen van még más két angol operett is és
pedig a „Vérvár” és a „Dorottya”; mindket-
tőnek nagy sikere volt az angol színpadokon
Ezeket kívül betanulásra várnek Daudet Al-
fonznak, „Az arlezi leány”, című népszínműve,
melyhez Bizet, a „Carmen” szerzője ír zenét.
Színre fognak kerülni és pedig már a legkö-
zelebbi időben „Surcouf” Planquettének, a
„Corneillei haragok” és a „Rip van Winkle”
szerzőjének új operetteje, továbbá Lecocq
„Ali babá”-ja, és Audrannak, az „Üdvöske”
és az „Olivette lakadalmá” szerzőjének „Mo-
hamed paradicsoma” című operetteje. Bécsből
Millöcker „Két sváb” című ugynevett „nép-
operá”-ja és Strauss „Simplicius” operetteje
biztatnak sikerrel. Konti „Suhanc”, ca az „Ele-
ven ördög” és a „Királyfogás” sikere után
szintén a „biztos” ujdonságok számát fogja
szaporítani.

Közgazdaság.
Gabnaárak (Budapest terménytőzsde
szeptember 25.) Buza tavaszra 7.26—7.27
Buza őszre 6.83—6.85 frt. —
Tengeri máj.—jun usra 5.72—5.74
frton. — Zab tavaszra 5.25—5.27 frton,
zab őszre 5.24—5.26 frton. — Káposz-
tárcpeze augusztus—septemberre 11 1/2—
11 1/2 frton.

Apró cseprő.
Kiváncsiság.
Jogász: Hallja e, hordár, már egy fél év
óta mindennap elmegyek e mellett a nagy
épület mellett. Mi ez?
Hordár: Ez az egyetem.

Eltévesztette a hivatását.
Zenekritikus (egy leendő —
zongoraművésznéhez): Kis szsonynak az a
nagy hibája, hogy szertelenül használja a pe-
dál.

Kisasszony: Az onnan van, dok-
tor ur, mert azelőtt varrógepen dolgoztam.

(Folyt. köv)

ma elkellét szívemben enyészni. ! Egy szép
gazdag fiatal özvegy nevének hallatára halál-
sáppadt lett ön Jenő! Ki keblünket nem ér-
dekli, a miatt el nem változik arczunk színe.
Ön is férfi, kinek kalandjai lehettek... s em-
lékei most is felrúzzák, így tehát új benyo-
mást tehet lelkére az, ha megjelen közöttünk
ki önt egykor érdekelte. En nem szerettem
senkit, kalandjaim nem voltak; szép ruháimon,
virágaimon, lovamon s báli tánczaimon kívül
nem emlékeztem semmire, mit sajnálom kelle-
ne, vagy erősen érdekelné! — Báli lovagjaim
alakjai olyan képek, melyek elmosódtak emlé-
kem táblájáról.

— Ne mondja Leona, némi indulattal
jegyzé meg Tóhalmi, kegyed kiválólag elogad-
ta Telneki gróf udvarlását!
— Egyedül anyám parancsára; ki azt
szeretné, hogy mindenáron magánán s éppen
Telneki neje legyek, mert a ledér gróf behi-
zelgélte magát anyám kegyébe!... A jövő, még
pedig nem sokára, bebizonyítja állításom, mert
ha hozzánk fog jönni a gróf, kit anyám vár,
kikosarozom!

KÉPES CSALÁDI LAPOK

tizedik évfolyamába

lép. Egy évtized nagy idő még az ember életében is, de még nagyobb egy magyar szépirodalmi lap életében. A „Képes Családi Lapok“ ez évtized alatt valóságos irodalmi kincset szolgáltatott át, a magyar és a külföldi írók tárából az olvasó közönségnek. És ez korántsem túlzott állítás, mert egyedül csak a kilenczedik évfolyam, a mellékleteket, számba se véve, 147 neves írótól 3 regényt s 22 kisebb szépirodalmi munkát s 107 neves művésztől 160 képet tartalmaz. Oly szellemi kincs ez, amelyet tíz annyira se lehetne megszerezni, mint a mennyi a „Képes Családi Lapoknak“ az előfizetési ára. — A „Képes Családi Lapok“ tizedik évfolyamában is a legolcsóbb s a legélénkebb, legértelmesebb szépirodalmi lapja lesz a magyar hírlap-irodalomnak s ép oly nemes és izlésteljes irányban szerkesztetik mint eddig, élénksége és változatosága tekintetében az abban, tud fogja szárnyalni az eddigi évfolyamokat, más szóval, oly szépirodalmi, mulattató és ismeretterjesztő olvasmányokkal látja el az olvasóit, a melyek valóban művelők, izélesztők, eszme és érzellem nemesítők s minden szépirodalomban számot tesznek. A „Képes Családi Lapok“ tizedik évfolyama a szép irodalmi, társadalmi, ismeretterjesztő közleményeken kívül még két érdekes regényvel („A kinek nincs Istene“, „Hűségért hűség“) kedveskedik olvasóinak. — „Nó a házban“ című melléklete divatképeivel ezután is hű titkára lesz a háztartás s a divat terén hölgyeinknek, miért is tisztelettel kéri különösen hazánk hölgyeinek hathatós támogatását s eddigi kilencz éves előfizetőinek pártfogását a „Képes Családi Lapok“ szerkesztő és kiadóhivatala.

A Képes Családi Lapok előfizetési ára:
 Egész évre: 6 frt. Félévre: 3 frt. Negyedévre: 1 frt 50 kr. mely összeg Mehner Vilmos kiadóhivatalába (IV. ker., papnövelde-utca 8. sz.) küldendő.
 Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Ca. kir. szabadalmazott hygieniai kérvénye a száj és fogak ápolására
Dr. Faber C. M. orvostudortól,
 a mexikói császár udvari orvosa, a becsület-levéltárhoz tartozó lovagja.

Eucalyptus-szaj-eszencia
 (jutalmazva 1878ban, Párisban)
 kitűnően hat a ragályok ellen, védszer a diphtériis ellen, nélkülözhetetlen mindennemű nyak-fájdalomnál, a száj és gyomor rossz szaga ellen, fogfájás ellen. A gyermekeknek gargarizálás végett az iskolába való menetel és kijövetel után igen ajánlatos. A szobák fertőtlenítésénél nélkülözhetetlen. Egy palack ára 1 frt 20 kr. o. é.

Különleges szájszappan: „Puritas.“
 Az egyetlen, mely az 1863-iki londoni kiállításon éremmel tüntettetett ki, mivel a legalkalmasabb eszköz a fogak jó karban való tartására néve. Egy doboz ára 1 frt o. é.

Garantirozott Puritas-fogkefék
 préselt bukkfából és vegyileg megégetett szorból 1 db-át 50 kr.

Kaphatók: Debreczenben Göltl Nándor gyógyszerárban, Miskolczon Dr. Szabó F., Dr. Szabó C. gyógyszerésznél, Egerben Göllner Lőrincz gyógyszerésznél, Szécsényben Pokorny P. gyógyszerésznél, Miskolczon Máhr Károly disz-műkereskedésében.
 Főraktár: Bécs, I. Bauernmarkt 3.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses figyelmét felhívni a

Raktáramon levő

Őszi és téli

szövetek

rendkívüli olcsó áraira.

Bizományi raktár

MUFFOKBÓL

és

TÉLI KENDŐKBÓL.

BOSZNYAY J. DEBRECZEN.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy kitűnő minőségű

MESZELŐ és KEFEGYÁRTMÁNYAINKBÓL

piacz-utczai üzlethelyiségünkben, a „Bika“ vendéglő mellett

kicsinybeni eladásra

nagy választéku raktárt nyitottunk.

Törekedni fogunk solid kiszolgálás által a n. közönség becses pártfogását kiérdemelni.

Tisztelettel

Stern József és testvére.

A legbiztosabb irtó szert a buza-üszög ellen. Olajba törött készfestékeket minden színben, Lenkenczék (Firnisz Szoba padló fénymazat, mindennemű fény-mázokat (lackokat), carbolsav, carbolmész, dessinficiálásra, fertőtlenítésre, valamint:

Ermelléki ó hegyi boraimat a legtisztábban kezelve, üvegenként, ugyszintén hordószámra, 1 lteres üveg — üveg nélkül 26 kr. 1 fél literes üveg — üveg nélkül 13 kr. Hordó számra 100 liter 20 frt, üres üvegek 10—5 kr-ral váltatnak vissza, ajánlom

Rickl József Zelmós
 Debreczen.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
 KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA
 Debreczenben, Főpiacz Sz. Nagy Károly ház.
 Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;

elvállal: tankönyveket, hírlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét-bor- és árlapokat; diszműveket

arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hibanélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkiüt ötször megjelenő „DEBRECZEN“ cz. hírlapban legolcsóbban számítva közléteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.

KITÜNTETÉS SZEGED érdem éremmel 1876.

KITÜNTETÉS SZÉKES-FEHÉRVÁR ezüstérem 1879.

KITÜNTETÉS LONDON.

Diszoklevéllel 1871 ben.